

Факултет политичких наука

Наставно-научно веће

На својој седници од 17. јула 2014. године Наставно-научно веће Факултета донело је одлуку о формирању комисије за избор проф. др Лидије Баста Флајнер у звање гостујућег професора на Универзитету у Београду – Факултету политичких наука. Том приликом изабрани су следећи чланови комисије: проф. др Војислав Становчић, академик САНУ, проф. др Радмила Васић, редовни професор УБ-Правног факултета, проф. др Милан Подунавац, редовни професор УБ-ФПН у пензији и проф. др Слободан Самарцић, редовни професор УБ-ФПН. Поступајући на основу Правилника о условима и начину ангажовања гостујућег професора на Универзитету у Београду, комисија доноси следећи

Извештај

Лидија Р. Баста Флајнер (рођ. Иванчевић) рођена је у Београду, 23. августа 1948. године, где је завршила основну школу (1963) и гимназију (1967) као носилац Вукове дипломе. Студирала на Правном факултету Универзитета у Београду. Дипломирала 1971. године са просећном оценом 9,89. Магистарски испит (правнотеоријско-политички смер) положила са одликом 1974. године. Докторат правних наука стекла на истом факултету са темом «Англосаксонски конституционализам у теорији и пракси» 1982. године. Тезу одбранила са одликом.

Академска каријера

- 1974-1991: асистент приправник, асистент, научни сарадник и виши научни сарадник у Институту за упоредно право у Београду;
- 1976: као стипендиста Фонда за науку Србије на усавршавању на King`s College for European Law и у Institute of Advance Legal Studies у Лондону;
- 1984: као стипендиста Max-Planck Gesellschaft für Europäische Rechtsgeschichte;
- 1991-1993: виши научни сарадник у Институту за европске студије;
- 1995: научни саветник од 24 маја 1995. Године;
- 1993-1997: гостујући професор на Институту за федерализам Универзитета у Фрибуру, Швајцарска;

- 1997 -2009: директор Међународног центра за истраживање и консалтинг при Институту за федерализам;
- 1997-2008: директор и стални предавач на Међународној летњој школи „Federalism, Decentralization and Diversity” Института за федерализам;
- 2009-2014: Гостујући професор Универзитета у Београду на предлог Факултета политичких наука (држала мастер курсеве на Факултету политичких наука (Сложени државни системи управљања) и на Правном факултету (Упоредно уставно право, људска права и недискриминација у ЕУ у оквиру Tempus Master of European Integration);
- 2014 : члан тима Жан Моне катедре на Факултета политичких наука.

Најзначајније области научно-истраживачке и педагошке делатности

- политичка теорија државе и конституционализам, упоредно уставно право, теорија федерализма и питања заштите мањина, као и конституционални аспекти демократске политичке трансформације земаља централне и источне Европе. Објавила осамнаест ауторских и ко-ауторских књига и преко 160 чланака у тада водећим домашим а касније међународним часописима. Учествовала на више од 70 међународних научних конференција и скупова (детаљније в. Библиографија радова и учешће на научним конференцијама).
- 1993-2009: на Универзитету у Фрибуру предавала на основним и мастер студијама: општу теорију државе и права, уставноправне аспекте демократске транзиције, међународноправни систем заштите мањинских права, упоредно уставно право, федерализам као начин решавања етничких сукоба.
- Предавач по позиву на водећим светским универзитетима: Универзитет у Болоњи (1995), Слободни универзитет у Берлину (2002), Cardoso Law School – Њујорк (1995 и 1998), Пекиншки универзитет (2006), Универзитет за правне и политичке науке (1998) и Универзитет за мањине у Пекингу (2007), најстарији кинески универзитет у Хунану (2003), Кинеска академија друштвених наука (2001 и 2002), Универзитет у Инсбруку (2012), Солуну (1985), Турку, Финска (1997) и Универзитет у Берну (1994) и Лозани (2003).

Остале активности и звања

- 1987 – 1993: заменик генералног секретара Међународног удружења за уставно право;
- 2002 – 2005: генерални секретар Међународног удружења за уставно право;

- 2007: на VII светском конгресу у Атини изабрана за првог доживотног члана овога удружења;
- 1988-1992: делегат Југославије у Подкомитету УН за заштиту мањина и превенцију дискриминације;
- 1992 - члан Радне групе за мањине за преговоре у Женеви и председник Савезног надзорног одбора за мониторинг савезних избора у децембру исте године;
- 2007: експертски члан делегације Швајцарске на међудржавном дијалогу о људским правима са Вијетнамом;
- 1999 - један од три члана Међународне стручне групе која је припремила експертизу о уставном статусу Косова за владу Грчке током њеног председавања Европском унијом;
- 1997 и 2001: руководила независним стручним групама за припрему демократског устава Србије и устава Државне заједнице Србије и Црне Горе (1997 и 2001);
- 2002 – 2006 и 2010-2014: члан Саветодавног комитета, мониторинг тела за Оквирну конвенцију за заштиту права националних мањина при Савету Европе; први потпредседник 2004-2006 и 2010-2012, други подпредседник 2012-2014.

Објављени радови

А. Најважније објављене књиге

- Politika u granicama prava, Istrazivacko-izdavacki centar SSSO i Institut za uporedno pravo, Beograd, 1984, str. 171; drugo izdanje sa novim predgovorom autorke, Sluzbeni glasnik, Beograd, 2012, str. 289;
- Allgemeine Staatslehre, 3rd fully revised edition, Springer Verlag, Berlin, 2004, S. XI+674, (co-author with Thomas Fleiner); [bookreviews: http://www.thomasfleiner.ch/index.php?page=46&lang=0](http://www.thomasfleiner.ch/index.php?page=46&lang=0); held by 82 World Cat member libraries worldwide (<http://www.worldcat.org/identities/lccn-n84237995/>);
- Constitutional Government and Democracy in a Multicultural and Globalized World, updated translation of the Allgemeine Staatslehre, Berlin - London, 2009, pp. XI+667 (co-author with Thomas Fleiner); held by 430 World Cat member libraries worldwide;
- The Rule of Law, (Chinese and English), Constitutional Concepts Bilingual Series, (edition editors Xie Pengcheng and Lidija Basta Fleiner), Beijing 2009, pp. 125 (co-author with Thomas Fleiner)

Б. Коауторске књиге и зборници (приређивач и коаутор)

- Pravo i pravo na upotrebu jezika – uporednopravni pregled, Institut za uporedno pravo, Beograd, 1989, (koautor)

- Raspad Jugoslavije - Prouzetak ili kraj agonije, Institut za evropske studije, Beograd, 1991, (kopriredjivac i koautor);
- Jugoslovenske manjine u susednim zemljama i njihova prava, Institut za uporedno pravo, Beograd, 1992, (koautor);
- Inter-Ethnic Conflicts and War in Former Yugoslavia, objavljeno na i na srpskom, Institut za evropske studije Beograd, 1992, Melbourne 1994, (koautor);
- Federalizam i problem manjina u multietničkim društvima. Uporedna analiza Švajcarske i Jugoslavije, Institut za evropske studije, Beograd, 1995, (koautor);
- Nemacko izdanje: Föderalismus und Minderheitenproblem in multiethnischer Gesellschaften. Eine vergleichende Analyse über die Schweiz und Jugoslawien, PIF Fribourg (CH), 1995 (Mitherausgeber und Koautor);
- Federalism and Multiethnic States. The Case of Switzerland, PIFF, Fribourg, 1996; drugo izdanje 2001, (co-editor and co-author);
- Federalism and Decentralisation in Africa: The Multicultural Challenge, PIFF, Fribourg (CH), 1999, (co-editor and co-author);
- Constitutional Prerequisites for a Democratic Serbia (na srpskom i na engleskom), Beogradski centar za ljudska prava i Institut za federalizam, Beograd-Fribourg 1997 (co-author);
- Rule of Law and Organisation of the State in Asia: The Multicultural Challenge, 2000, (co-editor and co-author);
- The Labyrinths of the Crisis. Prerequisites for the Democratic Transformation of the Federal Republic of Yugoslavia, PIFF, Fribourg, 2001, (co-editor and co-author);
- Constitutional Reform in Serbia and Yugoslavia. Proposals by an Independent Group of Experts (na srpskom i na engleskom), Beogradski centar za ljudska prava i Institut za federalizam, Beograd-Fribourg, 2001, (co-author);
- Democratic Transition and Consolidation in Central and Eastern Europe, PIFF, Fribourg (CH), 2002 (co-editor and co-author);
- The Rule of Law and the 21st Century (China Forum on the Rule of Law, Beijing 2004 (co-editor and co-author);
- Minority Rights (Chinese-English), (Vols. I+II) China Forum on the Rule of Law, Beijing, 2012; English edition: Paths International Publishing, Reading UK, 2012;
- Protection of Women's Social Rights from International and Domestic Law Perspective (Vols I+II), China Forum on the Rule of Law, Beijing 2013 (co-editor and co-author);
- Key Developments in Constitutionalism and Constitutional Law, Eleven International, the Hague, 2014 (co-editor and co-author).

B. Najvažniji radovi u drugim zbornicima

- "An Irreducible Sphere of Privacy", in Yugoslav Reports for the 10th International Congress of Comparative Law, Belgrade 1978, pp. 247-262.
- "Direct and Indirect Effects of Constitutional Norms", Yugoslav Reports for the 11th International Congress of Comparative Law, Belgrade, 1982, pp. 133-1454

- "La Position des Etats fédérés dans le system fédératif en Yougoslavie", in Première journées juridiques yougoslaves-suisse, Schultess Verlag, Zürich, 1984, pp. 109-120.
- "The Limits of Constitution and Constitutional Law - Rule of Law as a Supra-Constitutional Principle", Yugoslav Reports for the 12th International Congress of Comparative Law, Belgrade, 1986, pp. 43-54.
- "The Yugoslav Federation Also as a Common Function of Republics and Provinces, in: Federalism and Decentralisation, Editions Iniversitaire Fribourg, Suisse, 1987, pp. 110-127
- "Constitutional Definition of Rights and Freedoms", Yugoslav Report for the 2nd IACL World Congress of Constitutional Law, Yugoslav Law, 1987, No. 2, pp.83-103.
- "Ustav i demokratija", in Deux siècles du constitutionalisme moderne, Colloques scientifiques de l'Académie Serbe des Sciences et des Arts, Vol. XLVII, Classe des SWciences sociales, vol.9, Beograd, 1990, pp. 283-298.
- "Konstitucionalizam - osnovni pojmovi, savremeni problemi i perspektive: vladavina prava i pravna drzava", u: Enciklopedija politicke kulture, (Encyclopedia of Political Culture), Belgrade, 1994, pp. 367-370.
- „Constitutional Foundations of Yugoslavia – an Example for Structural Tensions within a Permanent Legitimacy Crisis”, in: Lyubov GRIGOROVA – MINCHEVA (eds.), Comparative Balkan Parliamentarism, International Center for Minority Studies and Intercultural Relations, Sofia, 1995, p. 73-80 and „Nation State and Minority Rights. The Case of Yugoslavia Reconsidered”, pp. 89-98
- " Federalism without Democracy, Political Rights without Citizens: the Relevance for (Uniting?) Europe of the Experience of the Dissolved Yugoslav Federation", in: Towards a European Constitution: Europe and Federal Experiences (Eds. Th. Fleiner, N. Schmitt, PIFF, Fribourg 1996, 97-107
- The Nation-State Federalism and European Integration – Two Different Strategies of Diversities Accommodation in A. Jyränki (Ed.) National Constitutions in the Era of Integration, Kluwer Law International, London, 1998, pp. 151-164.
- L.R. Basta, “Constitutions and Peace within States: Minorities, Human Rights and the Welfare State”, in Fleiner (Ed.), Five Decades of Constitutionalism, General Reports, IACL 4th World Congress, Institut de Fédéralisme, Helbin &Lichenhahn, 1999, pp. 47-86.
- L. Basta „The Role of the Constitution in Central and Eastern Europe in Transition“, in: G.P. MÜLLER, B. SITTER-LIVER (eds.): Herausgeforderte Verfassung, SAGW, Bern, 1999, 517-535
- „Quelques considérations sur la relation conceptuelle entre la ‚Rule of Law‘ et le ‚Rechtsstaat‘“, in: Mélanges Patrice Gélard. Droit Constitutionnel, Montchrestien, Paris, 1999, pp. 8 -13
- „Constitutional Democracy Revisited: the Postmodern and Globalisation Challenges“ (in Chinese and in English) in: LIU Hainan, LI Lin, Thomas FLEINER (eds.), Human Rights and Constitutionalism, China Legal System Publishing House, 1999, pp. 3-23 and 349-375
- L.R.Basta Fleiner, Fédéralisme, multiculturalisme et droit humains: le principal défi pour les politiques post-modernes, in: M Borghi, P.Meyer-Bisch (eds.), Société civile et

indivisibilité des droits de l'homme, Editions universitaires Fribourg (CH), 2000, pp. 179 – 189.

- „Fédéralisme, multiculturalisme et droits de l'homme: le principal défi pour la politique post-moderne“, in: Marco BORGHI, Patrice MEYER-BISCH (eds.), *Société civile et indivisibilité des droits de l'homme*, Editions universitaires Fribourg, Suisse, 2000, pp. 179-192
- „Peace within the State and Government under Law“. *New Challenges*, in: Peter HÄBERLE, Jörg Paul MÜLLER (eds.), *Menschenrechte und Bürgerrechte in einer vielgestaltigen Welt. Wissenschaftliche Begegnung einiger Freunde von Thomas Fleiner zu Ehren seines 60. Geburtstages*, PIFF, Institut du Fédéralisme, Helbing & Lichtenhahn, Fribourg, 2000, pp. 21-32
- „Constitutionalism against the Background of Globalisation: Major Challenges“, in: Peter HÄNNI (Hrsg.) *Mensch und Staat; Festschrift Thomas Fleiner*, Universitätsverlag Freiburg Schweiz 2003, p. 259-276
- „Constitution Making and Nation Building“, in: Raoul BLINDENBACHER, Arnold KOLLER (eds.) *Federalism in a Changing World – Learning from Each Other*, McGill-Queen's University Press, Montreal & Kingston 2003, p. 308-314
- „El papel de la Constitución en la disolución de la Federación Yugoslava“, in: Carmen GONZÁLEZ ENRÍQUEZ (dir.) *Minorías nacionales y conflictos étnicos en Europa del Este*, UNED Ediciones, Instituto Universitario General Gutiérrez Mellado, Madrid 2004, p. 141-153
- „Can Ethnic Federalism Work?“ in: *Essays in Honour of Georgios I. Kassimatis*, Ant. N. Sakkoulas (Ed.), Athens/Berliner Wissenschafts-Verlag/Bruyland, Bruxelles 2004, p. 59-72
- „What Makes Swiss Multiculturalism Work? – Lessons for the Balkans“, in: Ivan DODOVSKI (ed.) *Multiculturalism in Macedonia: An Emerging Model*, Foundation Open Society Institute – Macedonia, Skopje 2005, p. 147-162
- „How Constitutionalist Is the Balancing of Rights?“, in: Andras SAJO (Ed.) *Abuse: The Dark Side of Fundamental Rights*, Eleven International Publishing, Utrecht 2006, p. 111-128
- „The Framework Convention for the Protection of National Minorities (FCNM) after Seven Years of Implementation: Major Achievements and Remaining Challenges“, in: *Ethnizität in der Globalisierung*, Südosteuropa-Gesellschaft, Verlag Otto Sagner, München 2007, p. 227-236
- „Constitution Making and Nation Building without a Sovereign“, in: Tine STEIN, Hubertus BUCHSTEIN, Claus OFFE (Hrsg.) *Souveränität, Recht, Moral: Die Grundlagen politischer Gemeinschaft*, Campus Verlag, Frankfurt/New York 2007, p. 106-111
- „Internationale Gemeinschaft und Verfassungsgebung in den multikulturellen Gesellschaften des modernen Europa: Neue wissenschaftliche Themen auf der Tagesordnung“, in: Antje GUNSENHEIMER (Hrsg.) *Grenzen. Differenzen. Übergänge. Spannungsfelder inter- und transkultureller Kommunikation*, Volkswagen Stiftung, Transcript Verlag, Bielefeld 2007, p. 157-168

- "Nation Building and Diversity. Autonomy and Diversity", in R. Watts, R. Chathopadhyay (Eds.) Building on and Accommodating Diversity, Forum of Federations, New Delhi 2008, pp. 77-96.
- "Participation Rights under the Framework Convention for the Protection of National Minorities: towards a legal framework against social and economic discrimination", in: Institutional Accommodation and the Citizen: legal and political interaction in pluralist society, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2009, pp. 67-84.
- « Uloga Saveta Evrope u politici ustavne zastite ljudskih prava u Srbiji nakon 2000. Godine», Zbornik SANU Dva veka srpske ustavnosti, Beograd, 2011, str. 39-59.
- « What Makes the Swiss Multiculturalism Work » (with Th. Fleiner), in : R. Saxena (Ed.), Varieties of Federal Governance, Cambridge University Press India, New Delhi 2011, pp. 54-68.
- "Can Constitutionalism Become 'More Communitarian, Less Individualist' and Remain Liberal?", in M. Podunavac (Ed.), Challenges of Multiculturalism, Heinrich Böll Stiftung Southeastern Europe, Belgrade, 2012, pp. 21-34.
- Entry on Serbia (with Vladimir Djerić), Max-Planck Encyclopaedia of International Public Law, Oxford University Press 2013.
- "Federalism and Autonomy" (with Jean-Francois Gaudreault-DesBiens), in: M. Tushnet, Th. Fleiner, Ch. Saunders (Eds.), Routledge Handbook of Constitutional Law, Routledge 2013, pp. 143-158.
- "Izazovi postmodernog konstitucionalizma i kriza ustava", u M. Podunavac, B. Djordjevic (Ur.), Ustavi u vremenu krize. Postjugoslovenska perspektiva, Fakultet politickih nauka i Udruzenje za politicke nauke Srbije, Beograd, 2014, str. 15 – 26.

Г. Одабрани чланци у домаћим и иностраним часописима

- "Izvrсна vlast u SAD između Ustava i stvarnosti", Arhiv za pravne i društvene nauke, 1973, No. 4, pp. 719-736.
- "Hobs i Lok o suverenosti parlamenta i o osnovnom zakonu", , Strani pravni život, 1981, No. 110-111, pp.121-136.
- "John Stuart Mill - Legitimna sfera političke vlasti i njena kontrola u sistemu predstavničke vlade", Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 1982, No. 3-4, pp. 397-408.
- "Vladavina prava i konstitucionalizam", Pogledi, 1982, No. 3, pp. 410-435.
- "Od teorije o mesovitoj vladi ka teoriji podele vlasti", Arhiv za pravne i društvene nauke, 1983, No. 1, pp. 217-230.
- "Teorije o sistemu vlasti u engleskom konstitucionalizmu 18. stoleća", Anali Pravnog fakulteta u Beogradu, 1983, No. 1-4, pp.71-91.
- "Constitution as an Act of Positivation of the Legitimacy Principle", , Rechts-theorie, Duncker und Humblot Verlag, 1986, No. 1, pp. 110-121.
- "Le contrôle de la constitutionnalité des lois dans le système fédératif en Yougoslavie, Faculté de droit, Sorbonne I, Paris 1988, pp. 1-27
- "Socijalizam kao predustavno stanje" Savremenost, 1988, No. 12, pp. 17-25.

- "Rastoceno drzavno uredjenje", Sociologija, 1990, No. 4, pp. 214-220.
- "Ustavne forme demokratije i nedemokratska vlast", Arhiv za pravne i drustvene nauke, 1991, No. 2-3, pp. 297-311.
- "Constitutional Requirements of Democracy and a Non-Democratic Constitution of Society", Bulletin of Australian Society of Legal Philosophy, vol. 17, 1992, pp. 107-120
- „*El papel de la constitucion en las transiciones de la Europa Central y del Este*”: in: Cuadernos Constitucionales, Universidad de Valencia, Vol. 32, 2001, p. 47-63
- „*Human Rights in Central and Eastern Europe: Old Obstacles and New Challenges*”, in: Loccumer Protokolle, 2001, p. 17-31.
- „*Trust and Tolerance as State Making Values in Multicultural Societies: Federalism as a Conflict-Management Tool*”, in: Akhtar MAJEED (ed.) *Indian Journal of Federal Studies*, 2/2004, Centre for Federal Studies, Hamdard University, New Delhi, p. 1-17
- «Nation Building : Favouring Multiculturalism through Federalism ? », Annals FLB – Belgrade Law Review, Year LIX, 2011, No. 3, pp. 224-240.
- «Multikulturalna demokratija i uloga Saveta Evrope u politici ustavne zastite ljudskih i manjinskih prava. Primer manjinskih prava nedrzavljana», Revus (17), 2012, str. 7-17

Кратак приказ најважнијих књига

Политика у границама права, Истраживачко-издавачки центар ССОС и Институт за упоредно право, Београд, 1984, стр. 171; друго издање са новим предговором ауторке, Службени гласник, Београд, 2012, стр. 289

Књига је приређена докторска теза Лидије Р. Баста Флеинер. Представља уставнотеријску и уставнополитиколошку студију англосаксонског конституционализма као окоснице теорије и институционализације начела о правом ограниченој и контролисаној политичкој власти. Опис историјског контекста развоја конституционализма (анализу уставних сукоба и уставно-институционалног развоја почев од Велике повеље о слободи па до савремених дана) ауторка користи у сврху критичке анализе развоја кључних теоријских појмова и нацела који обједињују англосаксонски конституционализам: мешовита влада и концепт теже и противтеже у систему поделе власти, различита схватања класика енглеске природноправне политичке филозофије (Хобса и Лока) о односу суверености, парламента и основног закона као претече устава, знацај Миловог индивидуалистичког либерализма за теорију и институције модерног конституционализма (пре свега, парламентаризам), као и Дајсијево заокружење појма владавине права. Књига завршава критичким увидом у тада савремени теоријски дискурс о конституционалној демократији (Фридрих, Левенштајн, Вајл). Један од кључних аргумената ауторке у закључном делу књиге јесте неопходност и изводљивост конституционализације социјализма, што она образлаже пре свега Марксовим раним радовима. За разлику од марксиста, који тврде да је конституционализам (демократија и људска права) фикција, Маркс је говорио о форми у нескладу са својом садржином. Он никада није оспоравао његов еманципаторски потенцијал (Јеврејско питање), али је уверљиво показао да постоји системски несклад

између конституционално-демократске форме и њене социјално-економске садржине. У предговору за ново издање ове књиге ауторка истиче да је данас овај Марксов аргумент више него уверљиво емпиријски потврђен. То је био њен основни разлог да друго издање објави неизмењено. Нови предговор другом издању подробније обајшњава овај став и садржи кратак осврт на најнови развој конституционалне теорије.

Algemeine Staatslehre, треће знатно прерађено издање, Springer Verlag, Berlin, 2004, стр. XI+674, (коаутор Томас Флајнер, Thomas Fleiner); held by 82 WorldCat held by 82 WorldCat member libraries worldwide (<http://www.worldcat.org/identities/lccn-n84237995/>); ажурирано енглеско издање **Constitutional Government and Democracy in a Multicultural and Globalized World**, Springer Verlag Berlin - London, 2009, pp. XI+667 held by 430 WorldCat member libraries worldwide

Књига представља у целости измењено и допуњено коауторско издање књиге коју је претходно професор Томас Флајнер самостално објавио у прва два издања. Циљ аутора је да укажу на то да је време за класичну теорију државе иза нас и да је неопходна нова концептуализација државе с обзиром на епохалну трансформацију с краја 20. и почетка 21. века. Либерализам нема увек одговоре на најновије епохалне изазове са којима се суочава постмодерна држава: системске парадоксе демократске трансформације бивших комунистичких држава, изазов мултикултурализма и политике идентита за индивидуалистичка либерална начела једнакости и слободе. Процеси глобализације доводе у питање аксиоматске конституцијске темеље модерне државе као националне демократије, отварају проблем рedefиниције сувереног народа као уставног субјекта; дошло је до преплитања националног и међународног права. Након уводних разматрања о историјском контексту настанка државе и антрополочком утемељењу класичних политичких теорија државе, следе главе посвећене људским правима, владавини права, држави као правном субјекту, и теоријској анализи организације модерне државе. Последња глава посвећена је мултикултурној држави као реално постојећем и системском изазову за опстанак конституцијских нацела либералне државе у постмодерној епохи.

The Rule of Law, (Chinese and English), Constitutional Concepts Bilingual Series, (edition editors Xie Pengcheng and Lidija Basta Fleiner), Beijing 2009, pp. 125 (co-author with Thomas Fleiner)

Прва од шест књига у оквиру серије Constitutional Concepts Bilingual Series, чији су уредници Др Кси Пенг Ченг и проф. Др Лидија баста Флајнер, објављена је паралелно на кинеском и енглеском. На захтев кинеске стране, писана је са циљем да се теорија и пракса владавине права приближе кинеској публици на информативан, али не и

симплификован начин. Прва глава посвећена је историјском развоју и кључним разликама између англосаксонског начела владавине права и немачког схватања правне државе. Друга глава се бави владавином права данас: анализира савремени појам владавине права који обе традиције обједињује у кључне стандарде владавине права: демократију и директну и ефикасну уставну заштиту људских права. Особености владавине права у сложеним државним уређењима такође су укључене. Трећа глава усредсређује се на најновије изазове владавине права везане за демократску транзицију бивших комунистичких режима, мултикултурна друштва и глобализацију, укључујући и глобални тероризам. Примери злоупотребе владавине права закључују овај тематски блок. Четврта глава, чији је аутор Томас Флајнер, анализира особености владавине права у случају Швајцарске.

Оцена и закључак

Као што се из радне биографије проф. Др Лидије Баста Флајнер види, она је у периоду од 2009. до 2014. године већ била гостујући професор на Универзитету у Београду – Факултет политичких наука (као и на Правном факултету). Овај Извештај се у потпуности придружује погледу на њену укупну академску каријеру изнетом у одговарајућем Извештају из 2009. године, уз додатак који се односи на њене научне и наставне резултате од тада до данас. Реч је, укратко, о изузетном научнику, предавачу и високошколском педагогу, који је у свим видовима своје академске делатности оставио дубок траг.

Имајући у виду њену дугу и плодну академску каријеру може се слободно рећи да је проф. Др Лидија Баста Флајнер свој ради век посветила науци и наставној делатности. Њен истраживачки и ауторски опус није само бројан него је и редак по научном квалитету и доприносу. У области уставног права, науке о федерализму и политичког система колегиница Баста Флајнер је изградила своје име у светским релацијама. Последњих двадесет и две године ради у Швајцарској, најдуже у знаменитом Институту за федерализам, где је водила један научно-истраживачки центар. Поред Универзитета у Фрибуру, предавала је на више светских универзитета и водила више међународних научно-истраживачких пројеката. За све то време њена сарадња са нашим домаћим високообразовним и научно-истраживачким установама била је интензивна и блиска. Звање гостујућег професора на Факултету политичких наука добила је 2009. године и од тада учествује као водећи предавач у извођењу курса на мастер академским судијама Европске интеграције „Сложени државни системи управљања“. Текуће школске године па надаље, поред поменутог предмета учествоваће и у извођењу курса „Уставна политика Европске уније“ на истом академском мастер студију.

Проф. Др Лидија Баста Флајнер је поред поменутих активности стални сарадник Факултета политичких наука и у његовим другим делатностима. Учествовала је на

неколико међународних конференција које је организовао овај факултет и дала прилоге за зборнике радова који су следили. Такође, помагала је нашим млађим сарадницима у њиховим студијским боравцима у Швајцарској, као и у њиховом учешћу на међународним конференцијама. Иако не живи у земљи, њено присуство на овом факултету приметно је готово као да је и формално део колектива.

После истека првог петогодишта ангажовања проф. Др Лидије Баста Флајнер на Факултету политичких наука, њеним блиским сарадницима са факултета није се учинило ништа природније до да покрену поступак за обнову њених активности и у наредном петогодишту. Овај извештај делом је израз ове иницијативе.

Комисија је једнодушна у свом предлог да се проф. Др Лидија Баста Флајнер продужи статус гостујућег професора на Универзитету у Београду - Факултета политичких наука.

Београд, 29. јануар 2015.

Комисија

Проф. Др Војислав Становчић, члан САНУ

Проф. Др Радмила Васић

Проф. Др Милан Подунавац

Проф. Др Слободан Самарцић